

A haladó mozgalmak egyre erősebb térhódításával kell számolni a Malgas Köztársaságban is

R. A. Randrianje elvtárs, a Malgas Köztársaság Kommunista Pártja első titkárának nyilatkozata Szegeden a Dél-Magyarországnak

A néhány nap óta hazánkban tartózkodó René Anselme Randrianje elvtárs, a Malgas Köztársaság Kommunista Pártjának első titkára, az Ady Farany (Végső Küzdelem) című lap főszerkesztője tegnap, csütörtökön Szegedre látogatott. Egy napot töltött a városban és ez alkalommal felkereste a Dél-Magyarország szerkesztőségét. Itt az MSZMP városi bizottsága nevében Sipos Géza elvtárs, a pártbizottság osztályvezetője köszöntötte és Nagy István elvtárs, felelős szerkesztő, valamint a szerkesztőség vezetői fogadták. A nap folyamán megtekintette a szabadidő játékok színhelyét, felkereste dr. Antalffy György elvtársat, a Szegedi Tudományegyetem rektorát, akitől Szeged tudományos életéről tájékozódott, majd ellátogatott a Szegedi Szalámigyárba. Az esti órákban — miután megtekintette a Szegedi Nemzeti Színház előadását — Budapestre utazott.

A Malgas Köztársaság — korábbi és ismertebb nevén Madagaszkár — hazánknál mintegy hatszorta nagyobb, 589 ezer 900 négyzetkilométer kiterjedésű ország, de lakosainak száma csupán az öt milliót közelíti meg. A múlt század második felében került úgynevezett francia védnökség alá, s vált a franciák gyarmatává. A második világháborút követő időkben mind erőteljesebben lépett fel a nagy szigetország népe a gyarmati uralommal szemben, de a nemzeti mozgalmakat vérbefojtották. Később a franciák mégis kénytelenek voltak bizonyos engedményeket tenni, minek következtében 1958-ban a Francia Unióon belüli autonóm köztársasággá alakult, tavaly pedig Malgas Köztársaság néven kikiáltotta függetlenségét, bár csupán mint a francia közösség tagja, tehát valójában nem teljes függetlenséggel.

Az ország jelenlegi helyzetéről és a haladó erők, főként a kommunista küzdeleiről beszélgetést folytattunk R. A. Randrianje elvtárral.

— Mennyiben változott az ország helyzete a Malgas Köztársaság kikiáltásával?

— Természetesen ez a lépés — márcsak a Francia Unióból való kiválásunk következtében is — haladást jelent, de közel sem jelenti a függetlenséget. Az országot irányító Tziranna bábormány reakciós politikát folytat és lényegében a franciák kiszolgálója. A demokratikus mozgalmaknak rendkívül korlátozott a mozgási lehetősége. A kormányt külföldi gazdasági kötelezettségek, az úgynevezett közös piac béklyója tartja függő helyzetben. Hatalmuk fenntartása érdekében nem riadnak vissza a legdurvább módszerektől sem a tömegek elnyomásában. De Gaulle látogatása idején katinasággal vetették körül a demokratikus mozgalmak szervezőit és többeget letartóztattak. A nép tömegesen tüntetett. »Béket Algériában!« — »Teljes függetlenséget!« — és hasonló feliratú táblákkal vonult az utcára. A tüntetők között a kommunista párt vezetői közül is többeget letartóztattak ugyanúgy, mint a két évvel ezelőtti választásokon, amikor pedig pártunk fellépését egyébként hivatalosan engedélyezték.

— Milyen szerepet tölt be a helyzetben a kommunista párt?

— Pártunk tulajdonképpen csupán hároméves múlttal tekinthetünk vissza. 1953-ban alakult meg és akkor hívtuk életre központi bizottságunk orgánáját, az Ady Farany című napilapot is. Pártunk tömegei jelenleg még csak kialakulóban vannak, de bátran állíthatjuk, hogy tömegbefejtésünk és létszámunk növekedése is egyre inkább felélel. Az országban működő harminc párt között a tömegbefejtést tekintve máris az ötödik helyen mondhatjuk magunkat. Ez azért is jelentős, mert annak ellenére, hogy törvényesen engedélyezett pártként fejthet-

jük ki tevékenységünket, a kormányzat mégis minden eszközzel nehezíti munkánkat. Pártunk szervezeti tevékenységét durva beavatkozásokkal nyomják el, lapunkat állandóan cenzúrázzák és gyakran betiltják. Jellemző például, hogy a bamakói értekezlet előtti egyetlen héten négyszer tiltották be az újságot. Ilyenkor kénytelenek vagyunk illegálisan is terjeszteni lapunkat, ugyanúgy, mint más röpiratunkat, broszúráinkat is.

— Milyen célokat tűzött maga elé Malgas Kommunista Pártja?

— Pártunk úgynevezett minimális és maximális programmal rendelkezik. A minimális programban a következők szerepelnek: 1. Mihamarabb ki kell vonni köztársaságunkat a francia közösségből. 2. Az idegen csapatok, vagyis a francia gyarmatosítók távozzanak el a köztársaság területéről. 3. Hazánk gazdasági életének megerősítése, végves gazdaságok megszervezésével, aminek azt értjük, hogy a magán-szektor mellett mihamarabb erőteljes állami szektorokat hozzon létre. Pártunk kezdeményezésére ilyen törekvések már folyamatban vannak a lakosság messzemenő támogatásával. 4. Programunk nemzetközi téren azonnali kérését követel Algériával, követeli a Kongói Köztársaság teljes szabadságának megteremtését, támogatjuk az angolai hazafiakat, a semleges Laosz kialakítását és hívei vagyunk a népek közötti békés egymás mellett élés politikájának. Ami a maximális programunkat jelenti, ennek végső célja közös a világ valamennyi kommunista pártjának céljával.

A beszélgetés alkalmával R. A. Randrianje elvtárs megdöbbentő képet festett arról, **hogyan él az ország népe** a francia gyarmati elnyomás és a bábormány uralma következtében. Csúpn egyetlen jellemző adatot idé-

zünk, amelyet nem kevésbé hivatalos személyiség közölt, mint a Malgas Köztársaság elnöke egy nemrég beszéde alkalmával. Ezek szerint a hivatalos statisztika kimutatta, hogy egy malgasi dolgozó átlagos évi jövedelme 4600 francia gyarmati frank. Ez hozzávetőlegesen 250 forintnak felel meg és ott 80 kiló rizs ára. Ugyanakkor ez az összeg bábormányuk miniszterének egy órai (!) fizetésével egyenlő. Nem csoda, hogy ilyen körülmények között a demokratikus függetlenségi mozgalmak mind jobban tért hódítanak és az ország kommunistái áldozatos munkával járnak élen a harcban. Tudják ők is, hogy nincsenek ebben egyedül. Amikor tegnap búcsúzáskor Randrianje elvtárs megköszönte a szegedi vendéglátást és a városi pártbizottság emlékül átnyújtott ajándékait, forró szeretettel jelentette ki: »Nem felejtjük, hogy a mi harcunkat is segítik azok a nagyszerű eredmények, amelyeket a Szovjetunióban, a szocialista országokban, itt Magyarországon is láthattam. Jóleső tudat, hogy együtt dolgozzunk közös célunk eléréseért.«

Lőkös Zoltán

Szegedet érintő vízügyi tárgyalások zajlottak le Belgrádban

Magyar—jugoszláv vízgazdálkodási bizottság ülésezett az elmúlt héten Belgrádban. A június 6-tól 12-ig tartó hatodik ülésen a magyar—jugoszláv határt átszelő folyók, csatornák problémái szerepeltek napirenden. Szegedet főleg a Tisza és néhány nagyobb csatorna érdekli, melyek a Tisza jobb partján húzódnak.

Ezeknek a csatornáknak, vízfolyásoknak a kezelésére, karbantartására, különböző szabályozási munkák elvégzésére megfelelő határozatokat hoztak, melyek a magyar és jugoszláv érdekeknek egyaránt megfelelnek.

A magyar vízgazdálkodási bizottságot Dégen Imre országos vízügyi főigazgató vezette. Népgazdaságunk szempontjából rendkívül előnyös voltak ezek a tárgyalások, mert

az eddig kárt okozó belvizek elvezetése 60—80 ezer kataszteri hold magyar

termőföld vízgazdálkodási helyzetét javítja.

Érintették a tárgyalásokon a Tisza jobb és bal partjának árvízvédelmi kérdéseit is. Határozatokat hoztak az árvízvédelmi művek tökéletesítésére. Érintették a Körös és a gyálareti holt-Tisza környékén húzódó területek vízgazdálkodási kérdéseit is.

Az értekezleten az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóságot Forgó László igazgató-főmérnök képviselte. Forgó elvtárs érdeklődésünkre elmondotta többek között, hogy célszerű volna a Körös és a holt-Tisza környéki területeken minél előbb megalakítani a vízgazdálkodási társulatokat, hogy a népgazdaság által eddig befektetett költségek a helyi lakosság munkájával minél előbb kiegészülhessenek, és így ezeknek a területeknek a belvizektől való mentesítési munkálatait mielőbb megkezdhesék.

Esti iskolákban

Szegeden a most befejeződött tanévben az általános iskolák esti tagozatán 1 ezer 149 dolgozó tanult. Örvendetesen nagyobb ez a szám a múlt év hasonló adatánál is. A harmadik kerületben például — ahol az idén 361-en iratkoztak be a dolgozók esti általános iskolájába — 50 százalékkal nőtt tavaly óta is az esti tagozat hallgatóinak létszáma.

A tények minden szép szónál ékebben bizonyítanak. Bizonyítják, hogy a szegedi üzemek munkásságában — idősebbekben és fiatalokban egyaránt — él és egészségesen hat a tudás vágya. Bizonyítják azt is, hogy az esti iskolák rendszere bevált, hogy ott a dolgozók a nappali tagozatával egyenlő sőt annál magasabb színvonalon sajátíthatják el az igényelt ismereteket, s hogy éppen ezért egyre nő az esti iskolák népszerűsége a tanulni vágyó munkásság körében.

Ezekben a napokban folynak a vizsgák mindhárom kerületben a dolgozók általános iskolájában. A tanulmányi eredményekről így teljes képet nem alkothattunk még. De van ennek a most záruló tanévnek a tanulmányi eredmények növekvő tizedeinél és századainál egy, ha nem is fontosabb, de mindenesetre több figyelmeztető jel. Amiről föltétlenül beszélni kell. S ez a tanulmányi fegyelem erősödése, amely főként a lemorzsolódás százalékaiban jelentős csökkenésben jut kifejezésre.

Még a tavalyi tanévben is Szegeden általában 20—28 százalékos volt a lemorzsolódás az esti tagozatokon. Mit mutat ezzel szemben az idei kép?

Az első kerületben

ahol 11 iskolai és 8 üzemi osztályban összesen 416 hallgató kezdte meg tanulmányait a tanév indulásakor, év végéig ténylegesen mindössze 36 hallgató morzsolódott le, vagyis az összlétszám 8,6 százaléka! Dr. Bóka Ferenc kerületi tanfolyamvezető elmondta azt is, mik az okai a tanulmányi fegyelem e nagyszerű javulásának. Az egyik ok véleménye szerint — s ezt vallották a másik két kerület tanfolyamvezetői is —, hogy az üzembe kihelyezett osztályoknál automatikusan megoldódik több olyan probléma, amelyek az iskolai osztályoknál gátolják a hallgatók zavartalan munkáját. A dolgozóknak nem kell műszak után elmenni a gyárból az iskolába, ott helyben tartják meg az órákat a tanárok. S ugyanakkor az üzem vezetői, párt- és szak-szervezetei így közvetlenül figyelemmel kísérhetik, ellenőrizhetik a dolgozók tanulmányi munkáját, biztosított az üzem és az iskola ideális együttműködése.

Ennek tudható be, hogy az első kerület 8 üzemi osztályában ebben a tanévben szinte egyáltalán nem volt lemorzsolódás, s ennek is eredménye a jó tanulmányi munka: hogy például az Új-szegedi Kender- és Lenzö-vő Vállalat üzemi iskolájának VIII. osztálya 4,5-es átlagot ért el a mostani vizsgákban.

A másik ok — és ebben az első kerület példát mutat a többi két kerületnek —, hogy az iskolai osztályokat úgy szervezték meg, hogy valamennyi osztályban a fiatalok együtt vannak a fegyverekben, tanulásban egyaránt példát mutató idősebbekkel. Az eddigi gyakorlat ugyanis az volt, hogy külön osztályokat szerveztek a fiatalokból és az idősebbekből. Ennek a következményeképpen, míg az »öregek« osztályában szinte egyáltalán nem volt lemorzsolódás, a »fiatal« osztályok közül volt olyan is, ahol a lemorzsolódás elérte a 40 százalékot. Így viszont az idősebbek jótékony hatására a fiatalok is megemelték magukat, komolyan vették a tanulást, az iskolai munkát is.

A második kerületben

hasonlóan jó a helyzet. A 19 tagozat közül 15 üzemben működik, s csak 4 osztály van a Szilléri sugáruiti iskolában. Juhász Zoltán kerületi tanfolyamvezető megismerésével a lemorzsolódás jelenlegi helyzetével. Mint mondta — idén ugyan csak 14 százalékos a lemorzsolódás, ami az országos átlagokhoz viszonyítva igen jó arány, de ez a 14 százalék tovább csökkenthető, egészen addig, hogy teljesen megszűnjék a lemorzsolódás. Mit kellene tenni? Az a tapasztalat, hogy ott, ahol az üzem vezetői időnként meglátogatják a tanítási órát, s rendszeresen ellenőrzik a hallgatók eredményeit — mint például a

Cipőgyárban, vagy a Sertés-tenyésztő Vállalatnál — ott általában lényegesen kevesebb a lemorzsolódás, a hallgatók elmaradozása. Sok a lemorzsolódottak között az olyan fiatal, aki nem veszi komolyan a tanulást. Velük elsősorban az üzem KISZ-szervezetének kellene többet foglalkoznia.

A második kerületben három kísérleti jellegű tagozat is működött. Egy az Ótalmi Gazdaságban, ahol a hallgatók a rendes iskolai tananyag mellett mezőgazdasági és állattenyésztési szakismeretekből is kaptak előadásokat, 2 ipari tagozat pedig a Szilléri sugáruiti iskolában. Mindhárom kísérleti tagozat kiemelkedő eredményt ért el a mostani vizsgákban: az ipari jellegű képzésben részesülő egyik VIII. osztály például 4,11-es átlagot. Az eredmények bizonyítják mennyire helyes az a törekvés, hogy a felnőttoktatást az eddigieknél közelebb hozzák az élethez, a gyakorlati munkához.

A harmadik kerületben

a legnagyobb a lemorzsolódás százaléka a dolgozók iskolájában. Pedig valamennyi tagozat üzemben vagy intézménnyel kihezelve működik. Általában 20—22 százalék között mozog a lemorzsolódás ebben a tanévben itt. Mi ennek az oka?

A kérdésre Barta József tanfolyamvezető adott választ. Elmondta, hogy a hallgatók fele vasutas. Gyakori náluk az áthelyezés, a szolgálati beosztás is gyakran akadályozza őket az iskolába járásban, különösen így van ez az utazó szolgálatosoknál. Hasonló a helyzet a Mihályteleken tsz-tagok számára szervezett két tagozatnál, ahol a tavaszi munkák elkezdésekor nőtt meg hirtelen a lemorzsolódottak száma. Nyilvánvalóan nem lehet csak a külső körülményekből megmagyarázni ezt a helyzetet. Sokszor a hallgatók hanyagsága, közömbössége vezet a kimaradásukhoz. Az üzemi tagozatok közül legnagyobb a lemorzsolódás a Textilműveknél: 20—25 százalék! Itt a három műszakos munka nehezíti meg a dolgozók tanulását.

Igen jó viszont a helyzet a IX. számú Autójavító Vállalatnál. Itt a vállalat igazgatója állandóan figyelemmel kíséri a hallgatók tanulmányi munkáját, ellenőrizi a foglalkozásokon való megjelenésüket. A vállalat igazgatósága a tanév elején 100—100 forint tanulmányi segélyt adott azoknak a dolgozóknak, akik beiratkoztak az esti tagozatra, azzal a kikötéssel, hogy ha lemorzsolódnának, a pénzt vissza kell fizetniük a vállalatnak. Ennél a vállalatnál egyáltalán nincs lemorzsolódás ebben a tanévben.

Sorolhatnánk tovább mind a negatív, mind pedig a pozitív, az előre mutató példákat. A lényeg azonban, hogy ezeket a negatívumokat megszüntessük, s minden esetben segítsük a munkásosztály intézményes művelésének, képzésének, a dolgozók esti iskoláinak további fejlődését, újabb nagyszerű eredményeket hozó kibontakozását.

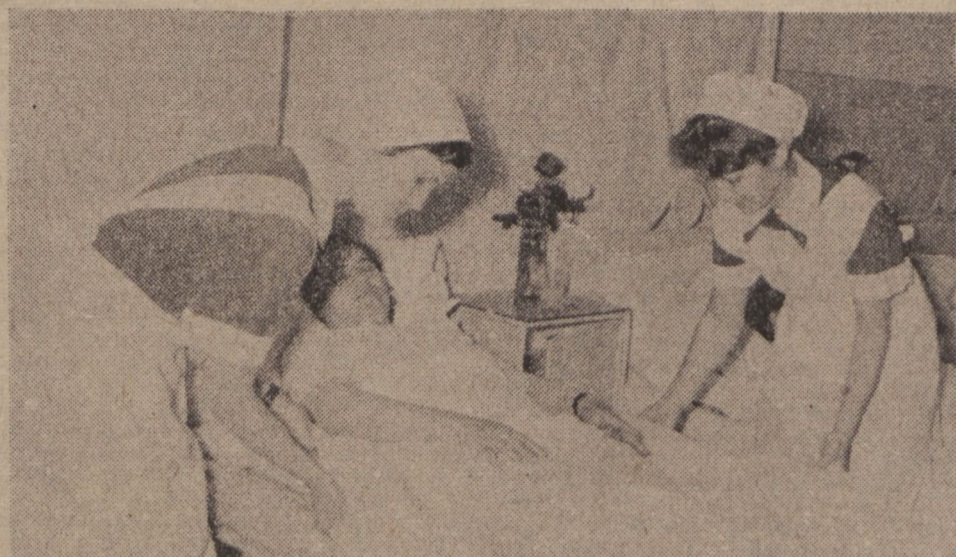
Papp Lajos

Szatymazon tart ülést a megyei képviselőcsoport

Az országgyűlési képviselők Csongrád megyei csoportja Szatymazon tartja soronkövetkező ülését június 21-én, szerdán délelőtt 10 órai kezdettel. A képviselőket Regőczy István, a MEK igazgatósági elnöke tájékoztatja a szerződéses termeltetés, felvásárlás és értékesítés helyzetéről, különös tekintettel a városi lakosság ellátására. A beszámolót követő vita után a II. félévi munkatervet vitatják meg a képviselőcsoport tagjai.

Az ülés befejezése után a résztvevők látogatást tesznek a MEK szatymazi felvásárlótelepén, valamint a köz-ség termelőszövetkezeteiben.

Politechnika — a kórházban

(Liebmann felv.)

A Tömörkény Leánygimnáziumban az 5+1-es oktatás keretén belül egészségügyi politechnikai ismereteket sajátítanak el a tanulók. A Védőnőképző Intézet patronálásával folyik ez az oktatás. Az elméleti ismeretek után a tanév befejeztével kétéltűs gyakorlaton vesznek most részt a tanulók kórházakban és egészségügyi intézményekben. Képünk a gimnázium két növendékét ábrázolja, amint a kórházban egy beteg ágyát hozzák rendbe.